

JOHAN VAN
DER DONG **HET**
SUIKERDORP
EEN VERBORGEN
GESCHIEDENIS

GEDICHTEN

palm|slag

Ode

Een dorp van suiker
een dorp van strokarton
een dorp van asfalt
spuuglelijk
en toch hou ik ervan

Het dorp van de gekken
uit de jaren zestig, zeventig en tachtig
toen een dorp
nu een wijk
eens woonde ik daar
net als mijn ouders, mijn broers en zus

Als ik over het kerkhof loop
zie ik talloze bekenden liggen
en schieten allerlei anekdotes
door mijn hoofd, verhalen
over dit rare, calvinistische dorp
met zijn eigen arbeidsinslag, de charme
is reeds lang verdwenen nu
het leugenbankje bij de brug
niet langer regeert

Toch hou ik ervan, al is het alleen maar
vanwege het kerkhof
waar mijn ouders begraven liggen.

Avondmaal

Ze zaten aan het avondmaal,
allemaal schijnheilig te zijn
keurig op een rijtje, twee aan twee
veilig in Jezus' armen te wezen

De dominee hief de beker om wijn te drinken
eigenlijk werd hij het liefst maar dronken
want de gemeente had hem erin laten stinken
waardoor hij dit baantje nemen moest

De ouderling zat zijn brood te eten
zat daar een potje God te wezen
maar ze wisten het allemaal:
hij deed het met Jans, en stond voor paal.

Jezus

‘Jezus brengt mij thuis, ik ga hem
tot in vele kroegen volgen,’
zei een jongeman, vrolijk achterop gezeten,
terwijl de Puch aan het hoesten was

Jezus ging hem voor, laveloos zuipen
als nooit tevoren, van zijn laatste geld
dat hij aan het leger zou schenken
waardoor hij wat al te dronken werd

Hij dacht teveel aan het vrouwelijk schoon
en aan schone witte lakens
waardoor de sloot hem plots omsloot
en Jezus, ja Jezus
twee traantjes lachen moest.

Garagehouder

Hij stond daar in zijn blauwe stofjas
het benzinepistool in de hand
om het rode Dafje
van brandstof te voorzien

Ondanks de dertig graden
droeg hij steunkousen, die uitkwamen
in grote gele klompen
grote grijze sokken er bovenuit
en onder de blauwe stofjas
een geruite driekwart broek

Tussen de keurige zomen
door de vrouw des huizes
verscheen een kierend stukje bloot
van een hardwerkende man
die op zijn eigen manier spreken kon.

Brug

Het mannetje was bij de brug gezeten
naast het oude brugwachtershuisje, iedere dag
een pak, reeds lang gedragen, omhulde hem
onder zijn ogen hingen de wallen
oorlog was de reden dat hij niet snurken kon

Sommigen vonden hem wat morsig,
maar wisten niets van zijn verleden
ooit had hij in een werkkamp gezeten
het mag een wonder heten
dat hij zijn humor behouden had

Vrolijk stappend door het leven
was dat zijn warme bad.

Dammen

Handen als kolenschoppen had hij,
twee hele broden vrat hij en
onder het oog van vele mensen stoeide hij,
zonder kampeermeisjes,
met een klein kind
te jong om het gevaar te zien
gelukkig kon de kostersvrouw ingrijpen

Haar ribben werden bijna gebroken
terwijl ze hem wist af te leiden
met het dambord dat hij steevast bij zich had
de hele dag door wilde hij spelen
waardoor de buurman, net zoals de kostersvrouw
naar de wc moest vluchten.

Zwijger

Iedere dag kwam hij in de winkel
stipt zag je hem om negen uur
altijd weer dat krantje halen
hij betaalde het, net als de huur,
betaalde het alsof hij niets zag
vorsend keken zijn ogen je aan

Konden zijn gedachten
ooit wel eens bezinken?
Zou het ooit wel stil zijn vanbinnen?

Zo ging het meer dan twintig jaren,
sinds zijn vrouw ginder op het kerkhof lag
nooit zag je er mensen
en niemand kende het huis vanbinnen
zijn bestaan vlood zomaar weg
het huis bleek een monument
waar zij beiden onder kwamen te liggen
nadat hij ook zelf de dood in de ogen zag.

Oudjes

Er kwamen twee oudjes binnen
waarover de koster ginnegapte
ze moesten naar het kleinste kamertje,
waar dat dan toch was

De koster hoorde hen zichtbaar steunen
terwijl de dominee uit preken ging
wil je toch niet even binnenblijven,
er is straks koffie met sukadekoek

‘Nee,’ zeiden de oudjes gezwind,
‘Kees, de jongen wacht,’
waarop buiten de Solex startte
en de dominee prompt zijn tekst vergat.